

7. DEPRAT, J.—Étude géologique et pétrographique de l'île d'Eubée. p. 105, Thèse. Besançon, 1904.
8. GAUDRY, A.—Animaux fossiles et géologie de l'Attique. 2 Volumes. Paris, 1862.
9. NAFIZ, H. et MALIK, A.—Vertébrés fossiles de Küçükçekmece. *Publ. Inst. Géol. Univ. Istambul*, 8, *Bull. Fac. Sc.* 3/4. Istanbul, 1933.
10. TELLER, FR.—Der geologische Bau der Insel Euboea. *Denkschr. d. K. Ak. d. Wiss. zu Wien*. 40. S. 129-181. Wien, 1880.
11. THENIUS, E.—*Ursavus ehrenbergi* aus dem Pont von Euboea (Griechenland). *Sitzungsberichte der Österr. Akad. d. Wiss. Mathem.-naturw. Kl. Abt. I*. 186. Bd. 3 und 4 Heft, p. 225-249, mit 4 Abb. im Text. Wien, 1947.
12. THENIUS, E.—*Ursavus ehrenbergi* aus dem Pont von Euboea (Griechenland). *Sitzungsb. d. Österr. Akad. d. Wiss. Akad. Anzeiger* 1947, N° 6. Wien, 1947.
13. THENIUS, E.—*Postpotamochoerus* nov. subgen. *hyotherioides* aus dem Unterpliozän von Samos (Griechenland) und die Herkunft der Potamochoeren. *Sitzungsb. d. Österr. Akad. d. Wiss. mat.-naturw. Kl.* 159, Wien, 1950.
14. WOODWARD, SMITH, A.—On the bone-beds of Pikermi Attika, and on similar deposits in northern Euboea. *Geological Magazine*. Decade IV. 8. (1901), p. 481-486. London, 1901.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΑΝΤΩΝ. ΛΙΓΝΟΥ.—'Η εἰς τὸ στενὸν τῆς Χίου τῷ 1522 πυρπόλησις ὄχι μόνον τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος ἀλλὰ καὶ τῆς ὑποναυαρχίδος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ. — Τὸ περὶ «εὐλογιασμοῦ» ἔργον τοῦ Ἑλληνοσ ιατροῦ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος Ἰακώβου Πυλαρινοῦ, ὑπὸ Κ. Ν. Ἀλιβιζάτου καὶ Γ. Κ. Πουργαροπούλου*.

Ἡ ἐνώπιον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀνακοίνωσις ἡμῶν δὲν ἔχει βεβαίως σκοπὸν νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα τῆς ἱστορίας τῆς προφυλάξεως ἀπὸ τῶν μεγίστων φθοροποιῶν ἐπιδημιῶν τῆς εὐλογίας, εἰς τὴν πρὸ τοῦ δαμαλισμοῦ περίοδον, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ ὑπενθυμίσῃ ὅτι δύο Ἑλληνοσ ιατροὶ ἔδρασαν σπουδαίως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, ἐπηρεάσαντες διὰ τῆς ἐργασίας των καθ' ὅλον τὸν ΙΗ' αἰῶνα τὸν προφυλακτικὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς νόσου ταύτης.

Πράγματι ὁ Χιὸς ἱατρός Ἐμμανουὴλ Τιμόνης διὰ τῆς ἀνακοινώσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Βασιλικὴν Ἱατρικὴν Ἐταιρείαν τοῦ Λονδίνου τῷ 1713 διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου Woodward καὶ ὁ Κεφαλλην ἱατρός Ἰακώβος Πυλαρινὸς διὰ τοῦ ἐν ἔτει 1715 ἐκδοθέντος λατινιστῆ συγγράμματός του ἔθεσαν τὰ θεμέλια τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῆς εὐλογίας.

* C. N. ALIVIZATOS and G. N. POURNAROPOULOS, *The Work of Iakovos Pylarinos, Greek physician of the 18th century.*

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ ἐπιτραπῇ εἰς ἡμᾶς νὰ καταθέσωμεν διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντίγραφον φωτογραφημένον τοῦ ἔργου τοῦ Ἰακώβου Πυλαρινοῦ, τὸ ὁποῖον ἠδυνήθημεν νὰ προμηθευθῶμεν ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Γαλλίας μετὰ τοῦ μικροφίλμ τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐπιδείξωμεν φωτογραφίαν τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ Ἐμμ. Τιμόνη ἐκ τῶν ἐπισήμων Πρακτικῶν τῆς Βασιλικῆς Ἱατρικῆς Ἐταιρείας τοῦ Λονδίνου.

Προσφάτως ἐωρτάσθη ἀνὰ τὸν κόσμον ἡ διακοσιετηρὶς ἀπὸ τῆς γεννήσεως (17 Μαΐου 1749) τοῦ Edward Jenner, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, ἐπενόησε τὸν δαμαλισμὸν πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς εὐλογίας. Ἐχρησιμοποίησε δ' οὗτος πρὸς τοῦτο πῦον ἐκ φλυκταινῶν ἀγελάδος, πασχούσης ἐκ δαμαλίδος, νόσου παρεμφεροῦς πρὸς τὴν εὐλογίαν τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὸν ἑορτασμὸν ὅμως τοῦτον ἐλησμονήθησαν καθ' ὁλοκληρίαν οἱ δύο Ἑλληνες ἱατροί, οἵτινες ὑπῆρξαν πρωτοπόροι εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς εὐλογίας.

Οὔτοι μετεχειρίσθησαν ὡς προφυλακτικὴν κατὰ τῆς εὐλογίας μέθοδον τὸν εὐλογιασμὸν, χρησιμοποίησαντες πῦον ἐκ φλυκταινῶν πασχόντων ἐξ εὐλογίας ἐλαφρᾶς μορφῆς.

Περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν δύο τούτων Ἑλλήνων ἱατρῶν ἔχουν πολλάκις ἀσχοληθῆ ἑξῆς καὶ Ἕλληνες συγγραφεῖς (περὶ ὧν βλ. κατωτέρω βιβλιογραφίαν).

Ἡ ἱστορία πληροφορεῖ ὅτι μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς ἐνεφανίσθη καὶ ἐκεῖ ἡ εὐλογία μὲ ἐξαιρετικὴν ἔντασιν, ἐξαφανίσασα ὀλοκλήρους φυλάς τῶν ἰθαγενῶν, ὥστε νὰ λεχθῆ ὅτι «ἡ Ἀμερικὴ ἐξήγαγεν εἰς τὴν Εὐρώπην τὴν σφιλιδα. ἡ ὁποία εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς ἔστειλε τὴν εὐλογίαν».

Περὶ τὰ τέλη ὅμως τοῦ ΙΖ' αἰῶνος οἱ ἐπιστημονικώτερον κάπως κατηρτισμένοι ἱατροὶ ἀντέδρασαν ἐναντίον τῶν φοβερῶν ἐπιδημιῶν τῆς εὐλογίας, ὅτε ἀντελήφθησαν ὅτι ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς λαϊκῆς καὶ ἐμπειρικῆς ἱατρικῆς ἐκρύπτετο ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια.

Ὁ εὐλογιασμὸς ἦτο γνωστὸς ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων εἰς τὴν Κίναν καὶ συμφώνως πρὸς τὰ κείμενα τῶν μεγάλων Ἀράβων ἱατρῶν τοῦ ΙΒ' αἰῶνος καὶ παλαιότερων (Ἀβικένας, Ἀβερὸς, Ραζῆς κλπ.) ἡ εὐλογία μετεδόθη διὰ μέσου τῶν Ἰνδιῶν, τῶν Ἀραβικῶν χωρῶν καὶ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἐκδοχὴ καθ' ἣν τὸ ρεῦμα τῆς διαδόσεως τῆς ἐπιδημίας ἠκολούθησε τὴν ἀπὸ Βορρᾶ ὁδὸν διὰ μέσου τοῦ Καυκάσου, καθ' ὅσον εἶναι γνωστόν ὅτι οἱ Κιρκάσιοι «διὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ὠραιότητα τῶν κορῶν των, αἵτινες προωρίζοντο διὰ τὰ σεράγια καὶ τὰ χαρέμια τῶν Σουλτάνων τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἐφήρμοζον εἰς αὐτὰς τὸν εὐλογιασμὸν». Ὅθεν φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε διπλοῦν τὸ ρεῦμα τῆς διαδόσεως τῆς εὐλο-

γίας εις τὴν Εὐρώπην ἀπὸ Βορρᾶ καὶ ἀπὸ Νότου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κέντρου τότε τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Εἶναι εὐνόητον ὡς ἐκ τούτου ὅτι μαζὶ μὲ τὴν διάδοσιν τῆς ἐπιδημίας μετεδίδετο εἰς τοὺς προσβαλλομένους ὑπὸ τῆς νόσου λαοὺς καὶ ὁ χρησιμοποιούμενος τρόπος τῆς προφυλάξεως ἐξ αὐτῆς. Ἡ τε ἐπιδημία καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἐμπειρικὴ προφύλαξις προήρχοντο ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἀφετηρίαν, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Ἄπω Ἀνατολήν. Ἡ ἰατρικὴ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, δὲν ἐβασίζετο ἐπὶ ἐπιστημονικῶν δεδομένων. Αἱ μέθοδοι προφυλάξεως καὶ θεραπείας τῶν νόσων, ἐμπειρικαὶ κατὰ τὸ πλεῖστον, διεδίδοντο ταχύτατα καὶ κατὰ πρῶτον λόγον διὰ τῶν λαϊκῶν στρωμάτων. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ εὐλογιασμός ἐγένετο εὐθὺς ἀμέσως ἀπόκτημα τοῦ λαοῦ, οὕτω δὲ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΖ' καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος εὐρίσκομεν τὸν εὐλογιασμόν ἐφαρμοζόμενον ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρύτατα ὑπὸ γυναικῶν καὶ δὴ τῶν ἐκ Θεσσαλίας προερχομένων, ὡς ἀναφέρουν καὶ οἱ δύο, περὶ ὧν ἀνωτέρω, Ἑλληνας ἰατροί.

Εἰς τὴν παροῦσαν ἐργασίαν θὰ ἀπασχολήσῃ ἡμᾶς τὸ ἔργον τοῦ ἐνὸς τῶν δύο τούτων διαπρεπῶν ἰατρῶν, τοῦ Ἰακώβου Πυλαρινοῦ, ὅπερ ὀλόκληρον μετεφφάσαμεν ἐκ τοῦ λατινικοῦ κειμένου καὶ παραθέτομεν κατωτέρω. Προσεχῶς θὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸ σχετικὸν ἔργον καὶ τοῦ ἑτέρου Ἑλληνοῦ ἰατροῦ, τοῦ Ἐμμ. Τιμόνη.

Ὁ Ἰακώβος Πυλαρινός, ἔπειτα ἀπὸ πλεῖστα ὅσα ταξίδια εἰς Ἰταλίαν, Κρήτην, Μολδοβλαχίαν, Γερμανίαν, Ρωσσίαν, Σερβίαν κλπ., ἐγκαθίσταται τελικῶς τῷ 1701 εἰς Κωνσταντινούπολιν. Μελετᾷ ἔκτοτε τὴν μέθοδον τοῦ εὐλογιασμοῦ ἐρχόμενος εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας ἐκ Θεσσαλίας ἐμπειρικὰς ἰατραινίας.

Τῷ 1712 εὐρίσκομεν τοῦτον ἐν Σμύρῃ, Πρόξενον τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας. Φαίνεται ὅτι τότε ἐγνώρισε τὸν ἐκεῖ ἐγκατεστημένον Ἐμμ. Τιμόνην. Πάντως ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἀπὸ δωδεκαετίας παρακολουθήσεως τοῦ εὐλογιασμοῦ περιγράφει τὴν μέθοδον ταύτην ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ εἰς τὸ ἐν ἔτει 1715 ἐκδοθὲν ἐν Βενετίᾳ λατινιστὶ ἔργον τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον: *NOVA ET TUTA/ VARIOLAS/ Excitandi per Transplan -/ tationem Methodus;/ Nuper inventa et in usum/ tracta:/ Qua ritè peracta, immunia in po -/ sterum praeservantur ab hujus -/ modi contagio Corpora./ VENETIIS, MDCCXV./ Apud Jo. Gabrielem Hertz./ Superiorum Permissu.*

Τὸ ἔργον φέρει ἐν τέλει τὴν ἀπαραίτητον συναίνεσιν τῆς παντοδυνάμου τότε Ἱερᾶς Ἐξετάσεως.

Εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦτο ὁ Ἰακώβος Πυλαρινὸς περιγράφει τὸν τρόπον τοῦ εὐλογιασμοῦ, ἀμυνόμενος ἐναντίον πάσης ἰδέας προλήψεως καὶ ἐμπειρισμοῦ. Ὅσα ἀναφέρει εἶναι ἀποκτῆματα τῆς ἀμέσου αὐτοῦ ἀντιλήψεως ἄνευ οὐδεμιᾶς παρεμβολῆς ἐκ τρίτων προερχομένων γνώσεων.

Δὲν θὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τῶν διαφόρων σημείων τῆς ἐργασίας τοῦ Ἰ. Πυλαρινοῦ ἀλλὰ συνιστῶμεν τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἐν μεταφράσει παρατιθεμένης, καθ' ὅσον εἶναι ὑπόδειγμα κλινικῆς, βιολογικῆς καὶ τεχνικῆς μελέτης.

Πρέπει τελικῶς νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ πρεσβευτοῦ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου Α' παρὰ τῷ Σουλτάνῳ Lady Worthlaey Montague εἰς σειράν ἐπιστολῶν τῆς ἐξ Ἀδριανουπόλεως (1718) συνέτεινεν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ εὐλογιασμοῦ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ὅτε δὲ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν χώραν τῆς μετὰ ταῦτα, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὀρθότητα τῆς προφυλακτικῆς ταύτης μεθόδου ἐνεβολίασε τὸ ἴδιον αὐτῆς τέκνον καὶ ἐν συνεχείᾳ σειράν καταδικασμένων εἰς θάνατον. Ἀποτέλεσμα τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ κινήσεως ταύτης, βοηθοῦντος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰακώβου Πυλαρινοῦ, ὑπῆρξεν ἡ ἐξάπλωσις τῆς μεθόδου τοῦ εὐλογιασμοῦ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὡς μόνου τρόπου προφυλάξεως τῶν λαῶν ἀπὸ τῆς φοβερᾶς μάστιγος τῆς εὐλογίας κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους. Εἰς ἐργασίαν τοῦ ἐνὸς ἐξ ἡμῶν, δημοσιευθεῖσαν γαλλιστὶ τῷ 1934, ἀναφέρονται διάφοροι σταθμοὶ τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῆς εὐλογίας εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας. Εἰδικὰ τμήματα ἰδρύνονται εἰς πλεῖστα εὐρωπαϊκὰ νοσοκομεῖα μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς Ρωσίας, τὸ δὲ σύγγραμμά τοῦ Πυλαρινοῦ μεταφράζεται καὶ σχολιάζεται εἰς πλείστας εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Οὕτως εἶχε τὸ θέμα τῆς προφυλάξεως ἀπὸ τῆς εὐλογίας κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, ὅτε τῷ 1798 δημοσιεύεται τὸ ἔργον τοῦ Edward Jenner ὑπὸ τὸν τίτλον: *An Inquiry into the Causes and Effects of the Variolae Vaccinae, a disease discovered in some of the Western Counties of England. Particularly Gloucestershire and known by the name of the Cow Pox. By EDWARD JENNER, M.D.F.R.S. &c. Quid nobis certius ipsis sensibus esse potest, quo vera ac falsa notemus. Lucretius. London: Printed, for the Author. By Sampson Low, No. 7. Derwick Street, Soho: And Sold by Law, Ave Maria Lane; And Murray and Highlet, Fleet Street/ 1798.*

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ Ed. Jenner ἐγνώριζε τὸν εὐλογιασμὸν καθ' ὅσον ἐχρησιμοποίησε τὴν αὐτὴν τακτικὴν διὰ τὸν δαμαλισμὸν. Εἶναι ἐπίσης ἀναντίρρητον ὅτι ἐγνώριζε τὰ προηγηθέντα κατὰ ὀγδοήκοντα περίπου ἔτη ἔργα τῶν Ἑλλήνων ἱατρῶν περὶ εὐλογιασμοῦ, καθ' ὅσον καταφέρεται ἐναντίον αὐτοῦ ὡς δυναμένου νὰ μεταδώσῃ τὴν νόσον ἀντὶ νὰ προφυλάξῃ ἐξ αὐτῆς. Ἐν τούτοις οὐδαμοῦ ποιεῖται μνηεῖαν τῶν ἔργων τοῦ Ἰ. Πυλαρινοῦ καὶ Ἐ. Τιμόνη.

Ἡ ὑπενθύμισις τοῦ γεγονότος τούτου καὶ ἡ κατάθεσις τῆς πλήρους ἐκ τοῦ λατινικοῦ μεταφράσεως τοῦ περὶ εὐλογιασμοῦ ἔργου τοῦ διαπρεποῦς Ἑλληνος ἱατροῦ τῆς τουρκοκρατίας εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης ἀνακοινώσεως.

NOVA ET TUTA
VARIOLAS

Excitandi per Transplan-
tationem Methodus;
Nuper inventa & in usum
tracta:

*Qua ritè peracta, immunia, in poste-
rum præservantur ab hujusmodi
contagio Corpora.*

VENETIIS, MDCCXV.

Apud Jo. Gabrielem Hertz.
Superiorum Permissu.

Lectori Benevolo.

*Non ambigo, quin rei novitate mo-
tus faciem ad stuporem contorqueas,
fortassè et animun ad contemptum
convertas: Sed quisquis es, accuratè
prius, pacatoque animo rem totan
considera, Prudentis enim est in cen-
suras statim et morsus non irrum-
pere: Noli primo aspectu damnare,
quod in recessu invitum ad sui laudes
te traher: Brevissimis hisce cancel-
lulis arcanum clauditur non contem-
nendum; et sævissimi Morbi αντί-
παλον. Verùm tanquàm muliebre,
vel superstitiosum commentun de-
spicies forè ac irridebis: Fateor,
me quoque initio hujusmodi phan-
tasmate deceptum; sed ratione
ipsaque experientia victus, depulsa
omni hæsilantia in admirationem
deveni non pœnitendam: Experien-
tia enim quàm bellè respondet hic
theoria! Phisicum non reluctatur ra-
ciociniun; favet non repugnat Ana-*

ΝΕΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗΣ ΜΕΘΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΑ ΜΕΤΕΜΦΥΤΕΥΣΕΩΣ

*Νεωσῑ ἐφευρεθε̄ϊσα καῑ εις̄ χρῆσιν
ἀχθε̄ϊσα ἣτις̄ ὀρθῶς τοῦ λοιποῦ τὰ σώ-
ματα φυλάσσει ἀπρόσβλητα ἀπὸ τοιαύ-
της μολύνσεως.*

EN BENETIA, 1715

Παρά τῷ Ἰω. Γαβριήλ Χέρτζ.
Ἰαδεία τῶν Ἰαρχῶν.

Πρὸς τὸν εὐμενῆ ἀναγνώστην

*Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐκ τῆς καινότητος
τοῦ πράγματος θὰ μορφώσης ἐξ ἐκπλή-
ξεως, ἴσως δὲ και τὸ πνεῦμά σου πρὸς
περιφρόνησιν θὰ στρέψης. Ἄλλ' ὅποιοσ-
δήποτε εἶσαι, πρόσεξε πρῶτον και μὲ ἤρε-
μον τὸ πνεῦμά σου ἐξέτασε τὸ ὄλον ζή-
τημα, διότι ἴδιον τοῦ σώφρονος εἶναι νὰ
μὴ ὀρμᾷ ἀμέσως εις ἐπιτιμήσεις και σαρ-
κασμούς. Μὴν καταδικάσης μὲ τὴν πρῶ-
την ἐντύπωσιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ σὲ
ὀδηγήσῃ ἄκοντα εις ἐπαίνους αὐτοῦ ἐν
ἡρεμίᾳ ὄντα. Εἰς τὰ βραχύτατα ταῦτα δια-
γράμματα περικλείεται ἀπόρρητον οὐχὶ
εὐκαταφρόνητον και νόσου δεινότητος
ἀντίπαλον. Ἐν τούτοις ἴσως περιφρο-
νήσης και εἰρωνευθῆς αὐτό, ὡς γυναι-
κεῖον ἢ προλήψεως ἐπινόημα. Ὁμο-
λογῶ ὅτι και ἐγὼ κατ' ἀρχὰς ἐπὸ ὁμοίου
φαντάσματος ἠπατήθην ἀλλὰ νικηθεῖς
ἐπὸ τῆς λογικῆς και τῆς ἐμπειρίας ἀπο-
βαλὼν πᾶσαν ἐπιφύλαξιν προσεχώρησα
εις θαυμασμόν, δι' ὃν δὲν μετανοῶ:
διότι ἐνταῦθα ἢ θεωρία ὡς κάλλιστα*

tomica demonstratio; comprobateventus: nihil ergo, quod redarguas, habes: At per tot retrò transactos annos nemini cognitum paradoxon hoc suspicionem incutit. Ità est: Tempora haud omnes simul et semel suos enituntur fœtus; Per statutas ætates pariunt dantque in lucem: Singulis fœculis æquissima distributrix illa Divina Mens sua tradidit specimina: Sed dices iterum; ab illitteratis et planè rudibus portentum hoc fluxisse; Esto: Verùm et Medicinam totam quanta est, (haud ignoras), hujusmodi principiis initium sumpsisse suum. Quid multis opus? Experientiam consule; non pœnitebit. Caeterùm scias me non captandae gloriolae gratia; sed communis utilitatis desiderio et caussa Orbi Litterario operationem hanc publicam facere, omnibusque notam reddere. Vale.

*Illustriss. Praeclariss. atque Eru-
ditissimo Viro*

WILHELMO SERHAD,

*Dignissimo pro Inclyta Natione
Britannica nunc Smyrnis Consuli etc.
Amico et Patrono semper Co-
tendiss.*

ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν προῶξιν. Δὲν ἀντιμάχεται ὁ ὀρθὸς λόγος, συμφωνεῖ. Δὲν ἀντιστρατεύεται ἡ ἀνατομικὴ ἀπόδειξις, βεβαιοὶ ἢ ἔκβασις: οὐδὲν συνεπῶς ἔχεις, ὅπερ δι' ἐλέγχου ἐσφαλμένον νὰ ἀποδείξῃς. Ἐπειδὴ ὑπῆρξεν ἄγνωστον κατὰ τὴν πάροδον τόσον ἐτῶν, ἐγείρει ὡς παράδοξον τὴν ὑποψίαν. Ἔτσι εἶναι: Οἱ καιροὶ δὲν γεννοῦν ὅμως τοὺς καρποὺς τῶν ἄπαξ καὶ ὁμοῦ. Καθ' ὥρισμένας ἐποχὰς γεννοῦν καὶ φέρουν εἰς φῶς. Ἄνὰ ἓνα αἰῶνα ὁ δικαιοτάτος ἐκεῖνος διανομεύς, ὁ Θεὸς Λόγος, δίδει τὰ δείγματά του. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃς πάλιν, ἀπὸ ἀγραμμάτων καὶ τελείως ἀπαιδευτῶν προέκλυψεν αὐτὸ τὸ θαῦμα; ἔστω. Ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ἡ ἱατρικὴ, ὅπως εἶναι μεγάλη (δὲν τὸ ἀγνοεῖς), ἀπὸ τοιούτου εἶδους ἀρχῶν ἔλαβε τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς. Διὰ τὴν ἀνάγκη πολλῶν; Συμβουλεύσου τὴν πείραν. Δὲν θὰ μετανοήσῃς. Ἐξ ἄλλου θὰ μάθῃς ὅτι ἐγὼ δημοσιεύω τὴν μέθοδον ταύτην οὐχὶ διὰ νὰ δοξασθῶ ἀλλ' ἐξ αἰτίας καὶ ἐπιθυμίας τῆς κοινῆς ὠφελείας καὶ χάριν τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου. Χαῖρε»

Πρὸς τὸν ἐπιφανέστατον, ἐνδοξότατον καὶ σοφώτατον ἄνδρα

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΝ SERHAD

Ἐξοχώτατον τοῦ περικλειοῦς Βρεταντικοῦ Ἐθνικοῦ ἐν Σμύρνῃ Ὑπατοῦ κ.λ.π.

Φίλον καὶ Προστάτην πάντοτε προθυμώτατον

JACOBUS PYLARINUS

Quod non unica Epistola sæpius à me expetisti, Vir Præclarissime, Amice inter præcipuos honorande, illustriss. pro celeberrima Natione Britannica Smyrnarum Consul, jam accipe pusillum Schediasma, in quo breviter Nova Variolas excitandi per Transplantationem Methodus traditur, doceturque. Opusculum mole quidem parvulum; pretio verò eximium; humano generi perutile. Jam diu inter meas cartulas jacuit incuria et oblivione sepultum; jaceretque adhuc: ni tuis stimulis illud à perennitate veterni sustulissem; quod aliquantillum dolatum, tibi jam non solum mitto; sed in amoris specimen, in verae amicitiae tesseram obfero, Nominique tuo dedico; Hilari Tu vultu et amico corde munusculum suscipe; et quanti te aestimem, facile ex hac animi mei proclivitate conjicere poteris: At quare te non magni facerem; Cum, omissis caeteris quibus ornaris, dotibus; saltem in Botanicis insignem hodiè Virum te admiramur atque doctissimum; nemini secundum, verè inter omnes primum dixerim: Perspicacissimum quoque in re Antiquaria et Eruditissimum, ut in hac nulli cedas, cunctos ferè antecellas: Nolo de Polytico regimine, quod prudenter ac honorificè in praegravi Consulari exerces Ministerio, ulterius dicere; nam laudes, quamvis majores tibi de-

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ

Ὅ,τι οὐχὶ διὰ μᾶς ἐπιστολῆς, πολλάκις ἐζήτησας παρ' ἐμοῦ, Ἐνδοξότατε Κύριε, Φίλε ἐν πρώτοις Πολύτιμε, Ἐπιφανέστατε τοῦ εὐκλεεστάτου Βρετανικοῦ Ἐθνους ἐν Σμύρνῃ Ὑπάτε, ἤδη δέξαι εἰς βραχὺν σχεδιάσμα, ἐν ᾧ δίδεται καὶ ἐξηγεῖται νέα μέθοδος προκλήσεως τῆς εὐλογίας διὰ μετεμφυτεύσεως. Πονημάτιον βεβαίως λίαν σύντομον, ἀλλ' ἐξόχου ἀξίας, ὠφελιμώτατον δ' εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἐπὶ πολὺν ἤδη ἔμεινε τεθαμμένον ἐκ τῆς παραμελήσεως καὶ τῆς λήθης μεταξὺ τῶν γραπτῶν μου. Καὶ θὰ ἔκειτο μέχρι τοῦδε, ἐὰν μὴ διὰ τῶν ἰδικῶν σου παρορμήσεων δὲν τὸ ἐλάβανον ἀπὸ τὴν χρονιότητα τοῦ ληθάργου. Τοῦτο δ' ἐλάχιστα λαξευμένον, εἰς σὲ ἤδη οὐ μόνον πέμπω ἀλλ' ὡς δεῖγμα ἀγάπης καὶ σφραγίδα ἀληθοῦς φιλίας προσφέρω καὶ εἰς τὸ ὄνομά σου ἀφιερῶ.

Μεθ' ἰλαροῦ προσώπου καὶ φίλης καρδίας τὸ μικρὸν δῶρον λαβέ! καὶ δπόσον σὲ ἐκτιμῶ ἐκ ταύτης τῆς τάσεως τῆς ψυχῆς μου θὰ δυνηθῆς νὰ συμπεράνης. Καὶ πῶς μεγάλως δὲν θὰ Σὲ ἐξετίμων, ἀφοῦ ἀφήσαντα κατὰ μέρος πάντα τὰ λοιπὰ χαρίσματα, δι' ὧν κοσμεῖσαι, σήμερον ὡς διάσημον ἄνδρα σὲ θαυμάζομεν ἐν τοῖς Βοτανικοῖς καὶ μέγιστον ἐπιστήμονα, οὐδενὸς δεύτερον ἀλλ' ἐν πᾶσι θὰ ἔλεγον Πρώτον; Ὁξυνοῦστατον ὡσαύτως ἐν τῇ Ἀρχαιολογίᾳ καὶ σοφώτατον, ὥστε οὐδενὸς ἐν τούτῳ νὰ ὑστερῆς, συμπάντων δὲ σχεδὸν νὰ ὑπε-

beantur, tua modestia non patitur. Satis fuerit silentio tradere, quae aliàs ut adulatoria censeri possent. Interim perge me amare; ut ipse te colere non desinam. Vale; et felix votis meis vivo.

Operationem Medicam inventum non minus, quam eventu mirandam Orbi litterario pandimus; Non à Phisicæ cultoribus, aut à doctis in Apollinea arte viris, sed à plebea rudique gente in humani generis adiumentum, in sævissimi morbi solamen detectam: Vetustis Scholarum Lucubrationibus, sedulis Recentiorum investigationibus ignotam; sed quae ex innocentioris, et à φιλοσόφου. familiae penè defluxit. Verus ignoratur ejus adinventor: in Græcia tamen, precisè in Thessalia primò invaluisse certissimum est; hinc in propinqua successivè serpendo loca et civitates, in Byzantinam tandem irrepsit urbem; ubi latuit quidem initio per aliquot annos, raro quoque, et inter humiliores dumtaxat recepta: Immaniter autem grassante nuper Variolarum epidemia, latius innotescere caepit; Numquam tamen sublimiores ausa est ingredi aulas; donec Nobilis quidam nec obscurus

ρέχης; Δὲν θέλω περαιτέρω νὰ δμυλήσω περὶ τῆς πολιτικῆς διακυβερνήσεως ἢν ἀσκεῖς σωφρόνως καὶ τιμίως διὰ τῆς ὑπατικῆς ὑπουργίας. Διότι ἐπαίνους, ὅσον ἂν μεγάλοι ὀφείλωνται σοὶ ἢ μετριοφροσύνη σου δὲν ἀνέχεται. Ἄρκειτὸν θὰ ἦτο νὰ παραδίδη τις εἰς τὴν σιωπὴν ὅσα ἄλλως κολακευτικά θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῶν. Ἐν τοσοῦτῳ συνέχισε νὰ μὲ ἀγαπᾶς, ὡς ἐγὼ νὰ σὲ λατρεύω δὲν θὰ παύσω. Χαῖρε καὶ ζῆθι εὐτυχῆς μὲ τὰς εὐχὰς μου».

Γνωστοποιῶμεν ἰατρικὴν μέθοδον ἀξίαν νὰ θαυμασθῆ ὑπὸ τοῦ κόσμου τῆς ἐπιστήμης οὐχ' ἦττον διὰ τὴν ἐπινοήσιν ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα. Δὲν ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τῶν θεραπευτικῶν ὡς φυσικῶς ἢ ὑπὸ τῶν εἰς τὴν Ἀπολλώνειον τέχνην σοφῶν, ἀλλ' ὑπὸ πληβείων καὶ ἀπαιδευτῶν, πρὸς βοήθειαν τῆς ἀνθρωπότητος, πρὸς παραμυθίαν δεινοτάτης νόσου. Εἰς τὰς παλαιὰς τῶν Σχολῶν διανυκτερεύσεις, εἰς τὰς πολυπράγμονας τῶν νεωτέρων ἀνερευνήσεις ἄγνωστος, ἦς ἐν τούτοις προέκυψεν ἐκ τοῦ βίου ἀθρόας καὶ ἀφιλοσόφου οἰκογενείας. Ὁ πραγματικὸς ἐπινοητὴς τῆς ἀγνοεῖται. Ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι ἐφηρμόσθη ἐν Ἑλλάδι, κυρίως δὲ πρῶτον ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐκεῖθεν δ' ἐξηπλώθη διαδοχικῶς εἰς τοὺς πλησίον τόπους καὶ πόλεις, τέλος δὲ εἰσέρρευσεν εἰς τὴν Βυζαντιδα πόλιν. Ἐνταῦθα δὲ κατ' ἀρχὰς ἔμεινεν ἄγνωστος ἐπὶ τινα ἔτη, σπανίως βεβαίως καὶ μόνον μεταξὺ τῶν ἐνδεστέρων χρησιμοποιοιμένη. Ἐσχάτως ὁμῶς

inter praestantiores Graecos, et ex antiquo Cariophylorum stipite clarus, mihi verò intimiori amicitiae titulo notus anno salutis 1701. Sub hyemis finem seriusè mè quidnam de hac insectione sentirem, consuluit; Et an ad eandem in quattuor propriis filiis celebrandam praestarem assensum: Nam tum temporis lethaliter totam ferè civitatem morbus hic invaserat; Qui summum ei de natorum salute metum incutiendo, anxium valdè reddiderat. Verùm quid ipse super ignota rē decernerem, nulla praecedente novissimae huiusce methodi notitia, penitus ignorare mè dixi; ac simul Operatoris conveniendi copiam petii. Triduo peracto, cum ad amicum denuò accessissem, et de eadem materia sermo iteratò inter nos esset initus; Ecce paulò post Mulier Græca ad decentiam satis composita cubiculum intravit; quae totam operationis seriem, modum, locum, tempus, cæterasque circumstantias, ut ego deinceps aperiam, clarè satis latèque nobis exposuit; Quamquàm ipsa veram ex in sitione excitationis Variolarum causam haud intellexerit: His experimenta, et casus innumeros tutò semper, et ad salutarem eventum perductos annexit; e quibus aliquot (omnes enim quis potuisset in urbe amplissima exquirere?) Verissimos esse ex assertoribus fide dignis apprehendi: Idcirco re bene pensitata, ra-

μὲ τὴν τεραστίαν ἔκτασιν τῆς ἐπιδημίας τῆς εὐλογίας ἤρξατο νὰ γίνεται εὐρύτερον γνωστή. Ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐτόλμησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς κάπως ὑψηλὰς αὐτὰς μέχρις οὗτου εὐγενῆς υἱ καὶ μεταξὺ τῶν προεχόντων Ἑλλήνων οὐχὶ ἄδοξος ἀλλ' ἐπιφανῆς ἐκ τῆς παλαιᾶς τῶν Καρυοφύλῃ οἰκογενείας, εἰς ἐμὲ δὲ γνωστός ἐκ κάπως στενῆς φιλίας, ἐν Σωτηρίῳ Ἔτει χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῶ πρώτῳ, περὶ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος μὲ συνεβουλευθῆ πολὺ ἐνδιαφερόμενος (νὰ μάθῃ), τί ἐφρόνουν περὶ τῆς ἱστορίας ταύτης, καὶ ἂν παρεῖχον τὴν συγκατάθεσίν μου νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς τὰ τέσσαρα τέκνα αὐτοῦ. Διότι τότε εἶχεν ἐνσκήψει ἡ νόσος αὕτη θανατηφόρος εἰς δλόκληρον τὴν Πόλιν. Ἐκεῖνος τεταραγμένος ἐκ μεγίστου φόβου περὶ τῆς σωτηρίας τῶν τέκνων αὐτοῦ λίαν ἠγωνία.

Τὶ πράγματι νὰ ἀποφασίσω περὶ πράγματος ἀγνώστου, ἀφοῦ οὐδὲ μία προὔπηρχε γνώσις περὶ τῆς νεωτάτης ταύτης μεθόδου; εἶπον ὅτι τελείως ἠγνόουν αὐτὴν καὶ συγχρόνως ἐζήτησα νὰ συναντήσω τὸν χρησιμοποιοῦντα τὴν μέθοδον.

Μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἡμερῶν, ὅτε πάλιν εἶχον μεταβῆ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου καὶ ἐγένετο πάλιν λόγος περὶ τοῦ ἰδίου πράγματος, ἰδοὺ μετ' ὀλίγον γυνὴ Ἑλληνίς, ἐπαρκoῦς κοσμομότητος εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ μᾶς ἐξέθεσεν ἀρκούντως σοφῶς καὶ εὐρέως δλόκληρον τὴν σειρὰν τῆς ἐργασίας, τὸν τρόπον, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον καὶ τὰς λοιπὰς λεπτομερείας ὡς ἐγὼ ἐφεξῆς θὰ ἀναπτύξω.

Εἰ καὶ ἡ ἰδίᾳ δὲν ἀντελήφθη τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς ἐκ μετεμφυτεύσεως παραγωγῆς τῆς εὐλογίας, ἀνέφερε περιπτώσεις καὶ περιστατικὰ ὀδηγήσαντα μετ'

tioni, et naturae haud absonam omnino comperi: praesertim autem casibus jam dictis permotus. Amico jam fervidius post aliquot Dies cocosilium iterum expetenti, me haud alienum, sub levi tamen haesitantia praebui; Quia, tamquam dato assensu, arrepta, et de servando regimine toto aegrotationis tempore satis edoctus, insitionem per mulierem Graecam in quatuor filiis audacter instituit: quorum tres natu minores (quinquennes, et vixseptennes) leviter aegrotarunt; Paucisque apparentibus pustulis post hebdomadam febre penitus, et periculo evaserunt: Aetate vero major octavum super decimum agens annum, graviter decubuit; Nam continenti febre, et malignante correptus, superveniente difficultum, symptomatum syndrome, plusculisque quamquam non copiosis exanthematibus obrutus, vix post decimum quartum diem, morbum elusit: Quod ego atrabiliari ejus temperamento, succisque pravis, ut et neglectae prius (contra datam admonitionem) corporis expiationi tribuendum velim. Felix operationis eventus, mirum quam multas nobiliorum familias ad immitationem traxit; Ut hodie sine haesitantia, praeter timidiusculos aliquos, unusquisque transplantationis emolumentum sentire velit; Soli Turcae utpote fati decretis addicti minusque dociles hanc neglexerunt hucusque.

ἀσφαλείας πάντοτε πρὸς θετικά ἀποτελέσματα ἐξ ὧν διεπίστωσα ἀρκετά ὡς ἀληθέστατα ἐκ βεβαιώσεων ἀξιόπιστων ἀνθρώπων (διότι, πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναζητήσῃ ὅλας τὰς περιπτώσεις ἐν μεγίστῃ πόλει;). Οὕτω σταθμίσας καλῶς τὸ πρᾶγμα κατενόησα ὅτι δὲν ἦτο ἀσύμφωνον πρὸς τὴν λογικὴν καὶ τὴν φύσιν. Κυρίως λοιπὸν ὑπὸ τῶν ἤδη εἰρημένων περιπτώσεων παροτρυνθεὶς εἰς τὸν φίλον μου, ὅστις μετὰ τινος ἡμέρας πάλιν, ἐπιμονώτερον ἐξήτει τὴν συμβολὴν μου ἐδείχθη οὐχὶ βεβαίως ἀλλότριος (καὶ ἀρνητικὸς) ἀλλὰ κατένευσα μετὰ τινος ἐλαφροῦ δισταγμοῦ. Τὸν δισταγμὸν τοῦτον καὶ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ἅτε δοθείσης τῆς συγκαταθέσεώς μου καὶ ἀρκετὰ διδαχθεὶς περὶ τῆς ἀκολουθητέας τακτικῆς καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς νόσου, μετὰ θάρρους ἀπεφάσισε τὸν ἐμβολιασμὸν τῶν τεσσάρων τέκνων του ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδος γυναικός. Τούτων δὲ τὰ τρία μικρότερα (ἑτῶν 5 καὶ 7) ἐλαφρῶς ἠσθένησαν, παρουσίασαν ὀλίγας φλυκταίνας ἐξ ἐσωτερικοῦ πυρετοῦ ἀλλὰ μετὰ μίαν ἐβδομάδα διέφυγον τὸν κίνδυνον. Τὸ μεγαλύτερον, μεταξὺ 8 καὶ 10 ἑτῶν ἔπεσε βαρέως. Διότι ὑπὸ συνεχοῦς καὶ βασιανιστικοῦ πυρετοῦ καταληφθέν, μετὰ παρεμβάσεως συνδρόμου βαρέων συμπτωμάτων, καίπερ καλυφθὲν διὰ περισσότερο ἀλλ' οὐχὶ ἀφθόνων (πυκνῶν) ἐξανθημάτων, μόλις μετὰ τὴν 14^{ην} ἡμέραν κατενίκησε τὴν νόσον. Τοῦτο δὲ ἐγὼ θὰ ἠθελον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν νευρικὴν αὐτοῦ ιδιοσυγκρασίαν καὶ τὰ ἀκατάλληλα ἐκχυλίσματα ὡς καὶ εἰς τὴν ἀμέλειαν (παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἐντολήν) νὰ ἀποκαθάρῃ πρῶτον τὸ σῶμα του. Ἡ εὐτυχὴς ἔκβασις τῆς ἐπεμβάσεως προσείλκυσε θυμασιῶς πολλὰς οἰκογενείας εὐγενῶν πρὸς μίμησιν, ὥστε

Naturalis est penitus haec Operatio, nulloque obducta superstitionis fucō; quamvis ipsum Transplantationis Nomen prima facie haesitantiam pariat: Differt toto Caelo à Curationibus Sympatheticis; eò magis à Magnetismo illo transplantatorio, per quem Morbi ex uno subjecto (mediante imaginaria quadam, gratis efficta, et imperceptibili Mumia) in aliud traduci dicuntur; qua de re Tenzelius, Bartholinus, Maxuellus, Etmullerus aliique ex Recentioribus, docti aliàs Viri, agunt sedulò; Qui vetustas Antiquorum in Medicina quisquiliis expurgandas esse cum jactitent; inter quisquiliis ipsi quandoque se volutant; novissima vanitatis amurca Venerandam hactenus purissimamque Scientiam deturpantes: Quare, ut verum fatear, quemadmodum Operationes hae Magneticae, vel Sympatheticae superstitionis vanitatis suspitione non carent (ut in Unguento Armario Pulvere sympathetico, et similibus), utpotè extra activitatis sphaeram in distans agentes; ità Variolarum Transplantatio, vera, mera, pura Physica est; quia puris mediis Physicis, et ad Oculum patentibus, nec non ipso

σήμερον ἄνευ δισταγμοῦ, πλὴν δειλοτέρων τινῶν, ἕκαστος θέλει νὰ δοκιμάσῃ τὴν ὠφέλειαν τῆς μετεμφυτεύσεως. Ταύτην παρημέλησαν μέχρι τῆς στιγμῆς μόνον οἱ Τοῦρκοι ἄτε μοιρολάτραι καὶ δλιγώτερον εὐπαιδευτοὶ ὄντες.

Ἡ ἐπέμβασις αὕτη εἶναι παντελῶς φυσικὴ καὶ ἄνευ τινὸς χροιάς¹ προλήψεως περιβεβλημένη, παρ' ὅτι αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς μετεμφυτεύσεως ἐκ πρώτης ὄψεως δύναται νὰ γεννήσῃ δισταγμόν. Διαφέρει τεραστίως τῶν συμπαθητικῶν θεραπειῶν, τόσον περισσότερον τοῦ μετεμφυτευτικοῦ ἐκείνου μαγνητισμοῦ δι' οὗ λέγεται ὅτι ἀσθένεια διακομίζονται (μεσαζούσης φανταστικῆς τινος, ἀκατανοήτου Μούμιαι) ἐξ ἐνὸς ὑποκειμένου εἰς ἄλλο, περὶ οὗ πράγματος ὁ Tenzelius, ὁ Bartholinus, ὁ Maxuellus καὶ ὁ Mullerus καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν νεωτέρων σοφοὶ ἄλλως ἄνδρες, ἐπιμελῶς πραγματεύονται. Οὗτοι ἐν ᾧ διακηρύσσουν ὅτι πρέπει νὰ ἀποκαθαρθῶσιν αἱ πεπαλαιωμένοι τῶν ἀρχαίων ἐν τῇ Ἱατρικῇ σπουδαιολογία, οἱ ἴδιοι ἐνίστε κυλίονται εἰς τὰ σκύβαλα ταῦτα διὰ νεωτάτης ὑποστάθμης κενότητος τὴν ἀξιοσέβαστον μέχρι τοῦδε καὶ καθαρωτάτην ἐπιστήμην καταισχύνοντες.

Λοιπὸν διὰ νὰ ὁμολογήσω τὴν ἀλήθειαν, κατὰ τινὰ τρόπον αἱ μαγνητικαὶ αὗται ἐνεργεῖαι ἢ αἱ ὀπισθοδρομικαὶ συμπαθητικαὶ δὲν στεροῦνται ὑποφίας κενότητος (ὡς ἐν μεμονωμένῃ σκευοθήκῃ, ἐν κόνει συμπαθητικῇ καὶ τοῖς ὁμοίοις), ἀφοῦ ἔξω τῆς σφαιρας τῆς ἐνεργείας ἐξ ἀποστάσεως δρῶσιν; Οὕτω ἢ μετεμφυτεύσις τῆς εὐλογίας εἶναι πραγματικὴ, καθαρὰ, φυσικὴ, ἐπειδὴ διὰ καθαρῶς φυσικῶν μέσων καὶ ὄρατῶν οὐ μὴν ἀλ-

¹ Ἀνάγνωθι: ἴχνους

sensibili contactu completur; ut è mox dicendis clarius elucescet.

Hujusmodi igitur Variolarum excitatio fit per Metaphoricè sic dictam insitionem, sive Transplantationem, Quae nihil aliud est, quàm fermenti morbifici seu puris ex Variolis extracti in corpus sanum per vulnuscula ad hoc facta, insertio.

Physicus excitationis modus hoc pacto succedit. Intrusum in vulnuscula pus veri fermenti suscipit indolem; Hinc beneficio circulationis per vala et canales proprios ad sanguinis massam delatum, dispositas ad hoc particulas, et delitescente vitio turgidas statim aggreditur, inficit, venenumque communicando latitans in illis seminarium fermentativum excitat, agit, actuat, in que motum cit;

Unde ebullitio universalis, seu fermentatio oritur; Vi cuius impuriores, et heterogeneae partes separatae criticè prottudentur ad cutem; natura interim placidè virtute talis operationis totum opus moderante.

Sed ad Transplantationem ipsam, et ejus celebrandæ formam prosperandum; Modum quò eadem mulier Transplantatrix tutissimè operabatur fideliter describendo, ordinem, cætera-

λά και δι' αὐτῆς τῆς αἰσθητῆς ἐπαφῆς συντελεῖται ὡς ἐκ τῶν μετ' ὀλίγων ρηθησομένων σαφέστερον θὰ φανῆ.

Ἡ τοιαύτη λοιπὸν πρόκλησις (διέγευσις) τῆς ἐδλογίας γίνεται διὰ τῆς μεταφορικῆς οὕτω κληθείσης ἐνθέσεως, εἴτε μετεμφυτεύσεως, ἣτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐγκεντρισιμὸς (ἐμφύτευσις) ζύμης νοσογόνου ἢ ἐκ καθαρᾶς ἐδλογίας ἀποσπασθείσης εἰς ὕγιες σῶμα διὰ τραυμάτων πρὸς τοῦτο γενομένων.

Ὁ φυσικὸς τῆς προκλήσεως ταύτης τρόπος γίνεται ὡς ἐξῆς :

Τὸ εἰσβιασθὲν εἰς τὰ τραύματα πῦον λαμβάνει τὴν φύσιν ἀληθοῦς ζύμης. Ἐντεῦθεν τῇ βοηθείᾳ τῆς κυκλοφορίας διὰ τῶν ἀγγείων καὶ ἰδιαιτέρων ἀγωγῶν πρὸς τὴν μᾶζαν τοῦ αἵματος ἀχθέν, μόρια πρὸς τοῦτο διατεταγμένα καὶ ἐκ λανθανούσης ἀτελείας ἐξοιδαίνοντα ἀμέσως προσβάλλει, μολύνει καὶ τὸ ἐν ἐκείνοις ζυμικὸν φίλτρον, ἐγείρει δηλητήριον ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ λανθάνον τὸ ταράττει, τὸ θέτει εἰς ἐνέργειαν καὶ κίνησιν. Ἐντεῦθεν ἄρχεται γενικὸς παφλασμὸς διὰ τῆς ὀρμῆς τοῦ ὁποίου τὰ ἀκαθαρτότερα καὶ ἑτερογενῆ μέρη, κριτικῶς χωρισθέντα, ὠθοῦνται πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα, τῆς φύσεως ἐν τούτῳ ἠρέμως ρυθμιζούσης τὸ ὅλον ἔργον τῆς τοιαύτης λειτουργίας.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ πιστεύσωμεν πρὸς τὴν ἰδίαν τὴν μετεμφύτευσιν καὶ τὸν συνήθως χρησιμοποιούμενον τόπον τὸν τρόπον καθ' ὃν ἡ ἰδία Ἑλληνίς γυνή, ἢ μετεμφυτεύτρια, ἀσφαλέστατα ἐνήργει,

que omnia; ex quibus queda maregul instituti poterit pro operatione hac obeunda. Cæterum quamvis de omnibus oculatus Testis, ut ingenuè fatear, esse non possim; Ex operatricis tamen ore multa, plura ex fideli relatione transumpsi, plurima, et potiora ipsemet observavi; ommitto que ad majorem confirmationem univèrsalis fama canit. Quibus omnibus præstandam esse fidem candidè, ac strenuè assevero.

Ergo primò tempus ad celebrandam insitionem opportunum seligendum est; Quod secundùm operatricem hybernum desideratur; et non nisi tali tempore ipsa insitionem instituebat: Venum ego pariter idoneum crediderim, propter clementiorem aeris temperiem.

Secundò selectissimum adhibet fermentum; Pus scilicèt inserendum non ex quolibet subjecto recipit; sed Variolis epidemicè grassantibus, e pustulis jam maturis decumbentis alicujus pueruli alias ευσάρκου, hisque benignis functione illud extrahit exprimitque; et in conculam aliquam vel vitreum vasculum mundissimum, nec nimis actu frigidum reponit reconditque; quod Vasculum bene sartum rectum in pedissequi sinum

περιγράφοντες πιστῶς τὴν τάξιν καὶ πάντα τὰ λοιπά, ἐξ ὧν θὰ δυνηθῆ νὰ καθορισθῆ κανόνις τῆς μεθόδου ταύτης.

Εἰ καὶ βεβαίως καὶ πάντων αὐτόπτης μάρτυς, ἵνα εἰλικρινῶς ὁμολογήσω, νὰ εἶμαι δὲν ἦτο δυνατόν, ἐκ τοῦ στόματος ὁμῶς τῆς χρησιμοποιοῦσης τὴν μέθοδον πολλὰ ἠντλησα, περισσότερα δὲ ἐξ ἀξιοπίστου ἀναφορᾶς, πλεῖστα δὲ καὶ ἐγκυρότερα ἐγὼ αὐτὸς παρατήρησα. Παραλείπω δ' ὅσα πρὸς μεγαλυτέραν ἐπιβεβαίωσιν ἢ γενικὴ ἄδει φήμη. Εἰς πάντα δὲ ταῦτα ὅτι πρέπει νὰ παρέχεται πίστις εἰλικρινῶς καὶ θερμῶς ὑποστηρίζω.

Λοιπὸν πρῶτον πρέπει νὰ ἐκλεχθῆ κατάλληλος χρόνος πρὸς διενέργειαν τῆς μετεμφυτεύσεως. Οὗτος δὲ κατὰ τὴν χρησιμοποιουμένην ἄχρι τοῦδε μέθοδον προτιμότερον νὰ εἶναι ὁ χειμῶν. Καὶ ἡ ἰδία δὲν ἀπεφάσιζε τὸν ἐμβολιασμὸν εἰ μὴ ἐν τοιούτῳ χρόνῳ. Καὶ ἐγὼ δὲ ὡσαύτως θὰ ἐθεώρουν τοῦτον κατάλληλον ἔνεκα τῆς πραοτέρας συγκράσεως τοῦ ἀέρος.

Δεύτερον, συνιστᾶ ζύμην ἐκλεκτοτάτην, δὲν λαμβάνει δηλονότι πῶν πρὸς ἔνεσιν ἐξ οἰουδήποτε ὑποκειμένου, ἀλλ' ὅταν ἡ εὐλογία ἐπέρχεται ἐπιδημικῶς, ἐκ φλυκταινῶν ἤδη ὠρίμων παιδίου τινὸς κληήρους ἄλλως δ' εὐσάρκου· ἐξ αὐτῶν δὲ ἠρέμων οὐσῶν σύρουσα ἐξάγει τοῦτο καὶ τὸ ἀποθέτει εἰς κογχίσκον τινὰ ἢ μικρὸν ὑάλινον δοχεῖον καθαρώτατον, μὴ ἐπηρεαζόμενον λίαν ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τὸ φυλάσσει. Τοῦτο δὲ τὸ δοχεῖον καλῶς κεκλεισμένον ἐμβάλλει

fovendum intrudit; mox sine mora ad operationem properat: Pus ex insititiis rejicit, ut inefficax quod tamen ego benignioris indolis nec minoris interim energiae fecerim: qua in re experientia consulenda.

Tertiò temperatissimum vult patientis inhabitandum cubiculum quoad aeris modificationes.

Quartò ad operationem jam celebrandam accedens mulier, frontem in confinio capillorum, et quidem medio in loco; mentum et utrasque genas acu ferrea vel aurea pungit; non rectà, sed obliquè impingendo, cutemque acuta cuspidè à subiecta carne aliquantillum seperando; hinc eadem acu pus iam præparatum in vulnuscum instillat è vasculo, intruditque, superinducta per fasciam ligatura: Manus item ambas in metacarpis, pedes in metatarsis eodem modo ferit, pusque inserit, fasciaque leniter stringit; seriòse imponende patienti, ne partes illas scalpat madefaciatve. Potiùs carnosiora pungerem loca, quatenus inflammationibus dolorique minus obnoxia, nec tendinibus intertexta.

Præter hanc operandi formam cæteri omnes reiiciuntur modi, utpotè absoni, inusitati, malè succedentes, inselicisquè exitus.

Interim lectulo moderatè manen-

εἰς τὸν κόλπον δούλου πρὸς θέρμανσιν, μετ' ὀλίγον δὲ ἄνευ βραδύτητος σπεύδει ἐπὶ τὸ ἔργον¹. Πῦον ἐκ τῶν μετεμφνεύσεων ἀποβάλλει ὡς ἄχρηστον πρὸς ἐνέργειαν ὅπερ ὁμοῦς ἐγὼ ἤθελον θεωρήσει καλοηθεστέρας φύσεως οὐδὲ μικροτέρας ἐν ταυτῷ δραστικότητος².

Τρίτον, θέλει κοιτῶνα πρὸς διαμονὴν τοῦ πάσχοντος εὐκρατέστατον ἐν σῆσει πρὸς τὰς μεταβολὰς τοῦ ἀέρος.

Τέταρτον, χωροῦσα ἤδη ἡ γυνὴ πρὸς ἐπιτέλειον τοῦ ἔργου, τὸ μέτωπον κατὰ τὸ ὄριον τῆς κόμης καὶ δὴ περὶ τὸ μέσον, τὸν πρόγονα καὶ ἀμφοτέρας τὰς παρεϊὰς κεντᾶ δι' ἀργυρᾶς ἢ χρυσῆς βελόνης, οὐχὶ καθέτως ἀλλὰ πλαγίως νύσσουσα, καὶ χωρίζουσα τὴν ἐπιδερμίδα ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης σαρκὸς ἐπὶ τι δι' ὀξείας αἰχμῆς. Ἐπειτα διὰ τῆς αὐτῆς βελόνης ἐνστάζει τὸ ἤδη ἔτοιμον πῦον εἰς τὸ τραυμάτιον ἐκ τοῦ δοχείου καὶ συσφίγγει διὰ ἐπιδερμικοῦ περιάμματος τεταμένον. Ὡσαύτως ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας εἰς τὰ μετακάρπια, τοὺς πόδας καὶ τὰ μετατάρσια κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νύσσει καὶ εἰσάγει τὸ πῦον καὶ διὰ τοῦ ἐπιδέσμου συσφίγγει ἐλαφρῶς ἐπιθέτουσα τοῦτον μεθοδικῶς εἰς τὸν πάσχοντα, ἵνα μὴ ἐκτρέξῃ ἢ διαβρέξῃ τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἐγὼ μᾶλλον θὰ ἔνυττον τὰ σαρκωδέστερα μέρη ἐφ' ὅσον ὀλιγώτερον ὑπόκεινται εἰς τὰς φλογώσεις καὶ τὸ ἄλ-

¹ Σήμερον γνωρίζομεν ὅτι τὸ πῦχος δὲν ἐπηρεάζει τὸν ἰὸν τῆς εὐλογίας, ἀντιθέτως φυλάσσεται εἰς ψυγεῖον.

² Ὁρθοτάτη παρατήρησις.

dum, neque plus quàm opus fuerit jacendum.

Quintò bonum in sex rebus non naturalibus regimen, præcipue in victù, iniungit; Non solum enim vino, et carnibus, verum etiam earumdem juscule rigorosè patientes ad quadragessimam diem interdicit: Pluribusque monitum non curantibus sæpius malè successit; nam ad oculos, pœna erroris, novas erupisse pustulas, aliaque non parvi discriminis symptomata supervenisse visum est.

Sic ritè peracta transplantatione, non omnibus eodem temporis intervallo suscitari solent variolarum symptomata; Variè enim fermentum agit; serius vel citius, prout unicuique proprium favet temperamentum ætas, robur: Quæquam Variolæ ipse, in septimo ferè semper apparere incipiunt; Qui dies vere criticus est; nec defuere, quod rarò contingere solet, quibus statim prima die effloruerint.

γος και δὲν συνάπτονται μετὰ τῶν τε-
νότων³. Πλὴν τοῦ τύπου τούτου τῆς
ἐπεμβάσεως, πάντες οἱ ἄλλοι τρόποι
ἀπορρίπτονται ἄτε ἀνάρμοστοι, ἀή-
θεις, κακῶς χωροῦντες καὶ ἀτυχῆ ἔκβα-
σον ἔχοντες. Ἐν τῷ μεταξὺ πρέπει νὰ
μείνῃ ἐπὶ τῆς κλίνης κανονικῶς, ἀλλὰ νὰ
μὴ κατακλιθῆ περισσότερον ἀπὸ ὅσον
ἤθελε παραστῆ ἀνάγκη.

Πέμπτον, συνδυάζει πρὸς τὴν μὴ
φυσικὴν ταύτην ἐνέργειαν κατάλληλον δι-
αιταν. Διότι οὐ μόνον οἶνον καὶ κρέατα ἀλλὰ
καὶ τὸν ζωμόν αὐτῶν μέχρι τῆς τεσ-
σαρακοστῆς ἡμέρας ἀστηρῶς εἰς τὸν πά-
σχοντα ἀπαγορεύει. Καὶ εἰς πολλοὺς σχε-
τικῶς οἱ ὁποῖοι δὲν ἐτήρησαν τὴν ὁδη-
γίαν συχνάκις ἐγένετο κακὴ ἔκβασις.
Διότι παρουσιάσθησαν περὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, ποινὴ τοῦ σφάλματος, νέαι φλύ-
κταιναι καὶ συνέβησαν ἀλλὰ ἐπιπροσθέ-
τως οὐχὶ μικροτέρου κινδύνου συμπτώ-
ματα.

Οὕτω καλῶς γενομένης δὲ τῆς με-
τεμφυτεύσεως δὲν αἴρονται εἰς ὄλους καὶ
τὸν αὐτὸν χρόνον τὰ συμπτώματα τῆς
εὐλογίας. Διότι ἡ ζύμη διαφόρως ἐπε-
νεργεῖ εἰς ἕκαστον, διαφέρει δὲ καὶ ἡ
ἰδιοσυγκρασία, ἡ ἡλικία, ἡ ρώμη.

Καίτοι ἡ ἰδία ἡ εὐλογία ἀρχίζει σχε-
δὸν πάντοτε νὰ ἐμφανίζεται κατὰ τὴν
7ην ἡμέραν. Αὕτη ἡ ἡμέρα εἶναι πρά-
γματι κρίσιμος· οὐδὲ ἐξαφανίζεται, ὅπερ
σπανίως ὡς ἐπὶ τὰ πολλὰ συμβαίνει
εἰς ὄσους συνήθως κατὰ τὴν πρώτην
ἡμέραν ἐξανθεῖ.

³ Πολὺν ὀρθὴν παρατήρησις.

Symptomata ægrotantibus evenientia variant secundum temperamentorum diversitatem, succorum in massa sanguinea habitudinem, et particularem in singulis naturæ dispositionem: remissiora nempe vel intensiora ingruunt; At communiter grassantibus non dissimilia; quamvis clementiori ut plurimum facie: Plures vix alterationem læsionemve sentiunt aliquam.

Excitata Variolæ ferè semper sunt de genere Distinctarum; nec numero multæ; Decem ut plurimum, viginti, triginta, rarò ad centum rarissimè adducentum erumpunt.

Notandum prinò nonnullos unico dumtaxat vulnuscule ad brachium instito contentos, excitasse variolas; paucisque apparentibus pustulis præservatos tamen imposterum fuisse à contagio.

Notandum secundo accidisse interdum, ut ex insitione nullæ penitus excitate fuerint variolæ, vel ob non præexistentem ullam prosùs variolicam in corpore dispositionem, vel ob enervatum infrictumque fermenti contagium; At postea grassante populariter morbo correpta sint promiscuè ejusmodi corpora, jam insitionem passa; communi cæterorum sorte.

Tertiò insertionis loca seu vulnuscule in pustulas semper evadere so-

Τὰ επισυμβαίνοντα συμπτώματα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ποικίλλουν ἀναλόγως τῆς διαφορᾶς τῶν ἰδιοσυγκρασιῶν, καὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὕγρων ἐν τῇ μάζῃ τοῦ αἵματος καὶ τῆς ἰδιαζούσης ἐκάστῳ διαθέσεως τῆς φύσεως. Ἐπέρχονται δηλονότι ἐλαφρότερα ἢ ἐντονώτερα. Ἄλλ' εἰς τὰς συνήθεις περιπτώσεις οὐχὶ ἀνόμοια εἰ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἠπιωτέρας μορφῆς. Οἱ περισσότεροι μόλις αἰσθάνονται ἀλλοιώσιν τινα καὶ ἐνόχλησιν.

Τὰ ἀναφανόμενα ἐξανθήματα ἀνήκουν σχεδὸν πάντοτε εἰς τὸ εἶδος τῶν στικτῶν, οὐδὲ εἶναι δὲ πολυάριθμα. Δέκα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, 20, 30, σπανίως μέχρις 100, σπανιώτατα ἐκσπῶσι μέχρι 200.

Σημειωτέον πρῶτον ὅτι εἷς τινὰς ἤρκεσεν ἐν μόνον τραυμάτιον παρὰ τὸν βραχίονα γενόμενον καὶ ὅτι παρουσίασεν εὐλογίαν καὶ παρ' ὅτι ἐνεφανίσθησαν ὀλίγαι φλύκταιναι διεφυλάχθησαν ἐν τούτοις ἀπὸ μετάδοσιν εἰς τὸ μέλλον.

Σημειωτέον δεύτερον ὅτι ἐνίοτε συνέβη, ὥστε ἐκ τῆς ἐνθέσεως οὐδὲν παντελῶς παρουσιάσθη ἐξάνθημα, εἴτε διότι οὐδεμία προϋπήρχεν ἐν τῷ σώματι βεβαίως εὐλογικῆ διαθήσεως, εἴτε διότι ἡ μετάγγις τῆς ζύμης ἦτο ἄτονος.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπιδημησάσης γενικῶς τῆς νόσου προσεβλήθησαν ἀδιακρίτως κατὰ τὴν κοινὴν τῶν ἄλλων τύχην τὰ ἤδη ὑποστάνατα τὴν μετεμφύτευσιν τοιαῦτα ἄτομα.

lent: Quibusdam verò excrescunt in purulenta tubercula, nullis interim apparentibus pustulis; Nonnullis in appostemata quidem maiora degenerant magnam puris copiam effundentia: Non semel eadem loca, in pedibus præcipuè manibusque summo cum dolore intumescunt; pureque effuso, subsident; Iterumque in tumorem attoluntur: quibusdam, rarissimè tamen, ad glandulosas partes, et emunctoria post aliquod tempus abscessus emergunt, ac suppurantur paulatim: ludente sic in diversiformi corporum crasi natura.

Postremò, nunquam ferè ex transplantatione hac funesti quid accidisse observatum fuit hactenus: etiam si in quocumque sexu, temperamento, ætate celebrata fuerit; quim immò, ritè restequè tractata, et in corporibus perperitum Medicum aprè præparatis, certissimam promittit salutem. Variolæ enim hoc modo excitatæ benignioris sunt indolis quàm sint illæ, quæ populariter grassantur; Ut potè ex fermento, seu contagio, omni malignitate carente promotæ: Ebullitio, per quam massa sanguinis agitatur actorum opus perscitur, blandè non violenter, moderante natura, conamina sua molitur; Sed præter hec,

Σημειωτέον τρίτον ὅτι τὰ μέρη ἢ τὰ τραύματα τῆς μετεμφυτεύσεως συνήθως καταλήγουν πάντοτε εἰς φλύκταινας. Εἰς τινὰς δὲ ἀναπτύσσονται καὶ πυώδη οἰδήματα χωρὶς ἐν τοσοῦτῳ νὰ παρουσιάζωνται φλύκταιναι. Εἰς ἐπίουσις ἐκτρέπονται εἰς μεγαλύτερα μᾶλλον ἀποστήματα, ἐκχέοντα μεγάλην ποσότητα πύου. Οὐχὶ ἅπασι τὰ αὐτὰ μέρη εἰς τοὺς πόδας κυρίως καὶ τὰς χεῖρας ἐξοιδαίνονται μετὰ μεγίστου ἄλγους καὶ ἐκχυθέντος τοῦ πύου καθιζάνουν. Καὶ πάλιν εἰς οἴδημα ἄγονται.

Εἰς τινὰς, σπανιώτατα ὅμως, περὶ τὰ πλήρη ἀδένων μέρη καὶ τὰ ἀπομυκτικὰ μετὰ τινὰ χρόνον ἀναδύονται εἶδη οἰδημάτων κατὰ μικρὸν διαπνυόμενα, διότι ἡ φύσις παίζει μὲ τὴν ποικιλομορφον κρᾶσιν τῶν σωμάτων.

Τέλος οὐδέποτε σχεδὸν παρατηρήθη ἐκ τῆς μετεμφυτεύσεως ταύτης μέχρι σήμερον νὰ συμβῆ θάνατός τις, εἰ καὶ ἐχρησιμοποιήθη πολλάκις εἰς οἰονδήποτε φύλον, ἰδιοσυγκρασίαν, ἡλικίαν. Τοῦναντίον δὲ καλῶς καὶ ὀρθῶς χρησιμοποιηθεῖσα καὶ εἰς σώματα καταλλήλως ὑπὸ ἱατροῦ ἐμπείρου προετοιμασθέντα ὑπόσχεται ἀσφαλεστάτην σωτηρίαν. Διότι ἢ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐφανερωθεῖσα εὐλογία εἶναι καλοηθεστέρας φύσεως ἀπὸ ὅ,τι ἤθελεν εἶναι ἐκείνη, ἣτις ἐπιδημικῶς ἐπέρχεται. Διότι προκύπτει ἐκ ζύμης ἢ ἐπαφῆς ἐστρεμμένης πάσης κακοηθείας. Ὁ παφλασμός δι' οὗ ἢ μᾶζα τοῦ αἵματος ἀναταράσσεται καὶ συντελεῖται ὅλον τὸ ἔργον, ἡδέως οὐχὶ

tempus ad operationem atque anni tempestas magis idonea pro transplantatione ad libitum eligi, ut et corpus insitioni subiciendum congruis administriculis ad recipiendam illam ex arte præparari disponique poterit; Quod revera maximi ad salutarem faustumque morbi successum momenti censeri debet.

FINIS

NOI REFORMATORI

Dello Studio di Padoa.

Havendo veduto per la Fede di Revisione, et Approbatione del P. F. Tommaso Maria Gennari Inquisitore nel Libro intitolato: Nova et tuta Variolas Transplantatio etc. osservante D. Jacobo Pylarino non v'esser cos' alcuna contro la Santa Fede Cattolica, et parimente per Attestato del Segretario Nostro; niente contro Principi et buoni costumi concedemo Licenza à Gabriel Hertz Stampatore che possi esser stampato, osservando gl' ordini in materia di Stampe, et presentando de solite copie alle publiche Librerie di Venetia, et di Padoa.

Dat. li 10 Novembræ 1715.

(Carlo Ruzzini K. Proc. Ref.

(Marin Zorzi Ref.

Agostino Gadaldini Scgr.

βιαίως τὰ ἐγχειρήματα αὐτοῦ μοχλεύει, οὐθμιζούσης τῆς φύσεως. Ἀλλὰ πλὴν τούτων δέον νὰ ἐκλέγεται χρόνος διὰ τὴν ἐπέμβασι καὶ ἐποχὴ τοῦ ἔτους καταλληλοτάτη κατὰ τὸ δοκοῦν, ὥστε καὶ τὸ ὑποκείμενον εἰς μετεμφύτευσιν σῶμα διὰ καταλλήλων βοηθειῶν νὰ δυναθῇ ἐντέχνως νὰ παρασκευασθῇ καὶ νὰ διατεθῇ, ἵνα δεχθῇ ταύτην. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ θεωρῆται μεγίστης σημασίας πρὸς σωτηρίαν καὶ αἰσίαν πορείαν τῆς νόσου.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΗΜΕΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΑΙ

τῆς Παιδείας τῆς Παδοῦης

Ἰδόντες τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ἐγκρισιν τοῦ Π. Φ. Θωμᾶ - Μαρία Τζένερη, Ἱερξεταστοῦ διὰ τὸ τυποφορούμενον βιβλίον «Νέα καὶ ἀσφαλῆς μετεμφύτευσις τῆς εὐλογίας κλπ.», σύγγραμμα τοῦ ἱατροῦ Ἰακώβου Πυλαρινοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα τι κατὰ τῆς Ἁγίας Καθολικῆς Πίστεως καὶ ὁμοίως τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἡμετέρου Γραμματέως ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε ἀντίθετον τῶν δοξασιῶν καὶ τῶν χρησιῶν ἡθῶν δίδομεν ἄδειαν εἰς τὸν Γαβριὴλ Χέρτζ τυπογράφον, νὰ δύναται νὰ ἐκτυπώσῃ τὸ ἔργον διατηρῶν τὴν τάξιν τῆς ὕλης κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ παρουσιάζων τὰ καθιερωμένα ἀντίτυπα εἰς τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας τῆς Ἐνετίας καὶ τῆς Παδοῦης.

Τῆ 10 Νοεμβρίου 1715

Κάρολος Ρουζζίνι

Μαρίνος Τζώρτζης

Ἐ Γραμματεὺς

Ἀδγουστίνος Γκανταλνίνι

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ALBERTI M., Epistola de ortu et progressu variolarum, Halle 1709.
- ALIVIZATOS C., Uu grand initiateur hellène de la vaccination au XVIIIe siècle: Jacques Pylarino. *La Presse Medicale*, N° 103, 24 Decembre 1930.
- ALIVISATOS C., Les initiateurs de la variolisation au cours du XVIIIe siècle. *La Gazette médicale de France*, p. 628, 1 Juillet 1934.
- ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ Ν., Τὴ προσήνεγκεν ἡ Ἱατρ. Ἐπιστ. τῆς Ἑπτανήσου καὶ ἰδίᾳ τῆς Κεφαλληνίας εἰς τὴν Παγκ. Ἱατρικὴν. 1914.
- ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ Ν., Ὅλιγα περὶ τῆς Ἱατρικῆς τῆς Ἑπτανήσου καὶ ἰδίως τῆς Κεφαλληνίας. Ἑλληνικὴ Ἱατρικὴ, 1934, σ. 1291 κέξ.
- BALZER-BUBREUILH., Nouveau Dictionnaire de médecine et de chirurgie pratique de Jacoud. Paris 1874.
- ΒΙΑΖΗΣ ΔΕ-ΣΠ., Ἡ Ἑλλάς εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς εὐλογίας. Ἑλπίς, 1915.
- ΒΙΑΖΗΣ ΔΕ-ΣΠ., Ἡ Ἑλλάς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Ἀντικὴ Ἱστ., 1909.
- BLACK W., Observations, medical and political, on the small-pox and inoculation. London 1781.
- BOLOGA VAL.-IOSIF URSAN., Hist. de la variolisation et de la vaccination dans les pays habits par les Roumains. *Archeion*, vol. XI, Roma, 1929.
- BORDEU TH., Recherches sur quelques points de l'hist. de la médecine concernant l'inoculation et qui paraissent favorables à la tolérance de cette opération, 2 vol. Paris, 1764.
- CANTWEL, Dissertation sur l'inoculation pour servir de réponse à M. de la Condamine. Paris 1755.
- CASTRO J. DE., De methodis inoculationis variolarum cum criticis notis in varios auctores de hoc morbo scribentes. Leyden 1722.
- CINCH W., An historical essay on the rise and progress of the small-pox to which is added a short appendix to prove that inoculation is no security from the natural small-pox. London 1724.
- ΔΕΣΤΟΥΝΗΣ Γ., Οἱ πραγματικοὶ εἰσηγηταὶ τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Ἀθῆναι 1929.
- DETHARDING G., Historia inoculationis variolarum. Rostock, 1722.
- ΔΙΠΛΑΣ Σ., Μεγάλη ἑλληνικὴ δόξα λησιμονηθεῖσα. Ἱατρικὴ, 1927.
- ZABIPAS Γ., Νέα Ἑλλάς κλπ., 1827, σελ. 356.
- ΖΕΡΒΟΣ ΣΚ., Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱατρ. Ἱστορ. τῆς Ἑπτανήσου, 1914. Α' Πανόμιον Συνέδριον.
- ΖΩΗΣ ΛΕΩΝ., Ὅλιγα τινὰ περὶ εὐλογίας. Μοῦσαι, 1915.
- GREDDING, C. G., Epistola de primis variolarum initiis eorumque contagio virulente, Leipzig 1781.
- GUERSANT et BLANCHE, Dictionnaire de médecine. Paris 1845.
- HAHN, J. G., Variorum antiquitates nunc primum e Graecis erutae. Brieg, 1733.
- HILLARY, W., A rational and mechanical on the small-pox. London 1735.
- HILSCHER, S. P., Historia variarum methodorum difendi homines a variolis iisdemque medendi respondente. A. Rearsred, Jena 1745.
- HOULTON R., Indisputable facts relative to the sultonian art of inoculation. Dublin 1768.

- ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ Κ., Ἡ Λαίδη Μόντεγκυ καὶ ὁ ἐμβολιασμός εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἔστια, 1-4 Ἰουνίου 1929.
- KENNEDU, Essai sur les remèdes externes. Londres 1715. Trad. française.
- ΚΟΥΖΗΣ ΑΡ., Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία.
- LA CONDAMINE DE., Memoires sur l'inoculation de la petite verole, lu a l'Assemblée Publique de l'Académie des Sciences de Paris, le Mercredi 24 Avril 1754. Paris 1754. (2e éd. 1768). (Τέσσαρα ὑπομνήματα μέχρι τοῦ 1773).
- LEDUC, A., De Byzantine variolarum insitione. Leyden 1722.
- MACKENZIE, D., A letter published in *Philosophical transactions*, 1742.
- ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ ΑΝΘ., Βιογραφία ἐνδόξων ἀνδρῶν Κεφαλληνίας, 1843, σ. 119 κέξ.
- ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία. Βιέννη 1795, σελ. 144.
- METTLER CECIL., History of Medicine. 1947, p. 420.
- MONTAGUE, LADY MARY WOORT WORTHLEY, Letters written during her travels in Europe, Asia and Africa. London 1764. Vol. I, pp. 113-116. Letter 31 to Mrs. S.C. Adrianople, Avril 1, 1718.
- MOTRAYS, A. DE LA., Voyages en Europe, Asie et Afrique, vol. II, appendix I, pp. 1-3. The Hague 1727.
- MONTUELLO., Pièces concernant l'inoculation, Paris 1756.
- NICERON, J., Mémoires pour servir à l'histoire des hommes illustres. Venise, MDCCLIV, fasc. 13, p. 332.
- NICOLAS., Recit historique de l'inoculation. Grenoble 1775.
- ΠΑΡΑΔΟΡΟΛΙ ΚΟΜΝΗΝΙ., Historia Gymnasii Patavini, t. II, p. 323, Venetia, 1726.
- PAULET, P. P. J. J., Histoire de la petite vérole. 2 vol. Paris 1768. (Τρία δημοσιεύματα μέχρι τοῦ 1776).
- PETIT, A., Premier Rapport en faveur de l'inoculation lu en l'Assemblée de la Faculté de Médecine de Paris en 1764, Paris 1766.
- ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Γ., Ὁ δαμαλισμός ἑλληνικὴ ἐφεύρεσις; Ἱατρικὴ Ἐφημερίς, κ. Σιμ. Γ. Βλαβιανοῦ, Μάιος 1928).— ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ. Ὁ Ἰάκωβος Πυλαρινός καὶ τὸ ἔργον του. Βραδυνή, 27 Σεπτεμβρίου 1950. — ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ. Ὁ Edward Jenner καὶ οἱ Ἕλληνες πρόδρομοι αὐτοῦ. Ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἱατροχειρ. Ἐταιρ. Ἀθ. 13 Δεκεμβρίου 1950. — ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ. Νεώτερον Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν Ἡλίου. Τόμος Ἑλλάς, Ἱστορία τῆς Ἱατρικῆς ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον (Ἀθῆναι, 1950).
- RAYER, P., Dictionnaire de médecine et de chirurgie pratique, Paris 1836.
- ROSENAU, MIL., Preventive Medicine and Hygiene. 1940, pp. 22-23.
- ΣΑΘΑΣ, Κ., Νεοελληνικὴ Φιλολογία, 1869, σελ. 428 κέξ.
- SAINT, DE., Lettre à M... contre l'inoculation, qui combat la mémoire historique de de M. de la Condamine. Nancy et Paris, 1762.
- ΣΕΝΜΠΕΡΓΚ, ΙΩΣΗΦ., Νέον κεφάλαιον εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἱατρικῆς. Διάλεξις εἰς τὴν Ἱατρικὴν Ἐταιρείαν Θεσ/νίκης, 14 Ἰουνίου 1946. Ἑλληνικὴ Ἱατρικὴ, 1947 σ. 284 κέξ.
- SPRENGEL, KURT., Histoire de la Médecine. Trad. Française de Jourdan. Paris, 1815. t. IV.
- STEPHANOS CLON., La Grèce au point de vue naturel, ethnologique, anthropologique, démographique et médical. Paris 1884.

- TIMONIS, E., An account of history of the procuring the small-pox by infection or inoculation, etc. (J. Woodward, Communication. *Philosophical Transactions*, vol. XXIX, London 1714.
- TIMONY, A., Dissertafion sur l' inoculation de la petite verole., s. 1, 1762.
- TIMONIS, E. and PYLARINOS, Some account of what is said of inoculating or transplanting the small-pox, etc., published by Dr. Zabdiel Boyleston, Boston 1721.
- TODE, J. C., Programma de variorum antiquitatibus ex Arabum monumentis. Copenhagen 1728.
- ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ ΔΙΟΝ., Εὐλογία καὶ δαμαλισμός. *Βραδυνή, Λαϊκὸν Πανεπιστήμιον*, 7 Σεπτεμβρίου 1950 κέξ.
- TRONCHIN, M., *Encyclopédie Diderot*, édition de Génève, 1778.
- ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ ΗΛ., *Κεφαλληνιακά Σύμμικτα*, 1905.
- VIOLI, G., 'Ιατροῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει 'Ιστορία τοῦ δαμαλισμοῦ καὶ τοῦ ἀναδαμαλισμοῦ ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Πανελλ. 'Ιατρ. Συνέδριον 1901, σ. 451 κέξ.
- WOODVILLE, W., History of the inoculation of the small-pox. London 1796.

SUMMARY

Prof. C. Alivisatos and G. C. Pournaropoulos, M. D.

In the recently held celebration of 200 years from Jenner's birth no mention was made of the work of the Greek physician Iakovos Pylarinos who 83 years before Jenner published, in latin, a method of prevention of small-pox by «variolization» which opened the road to Jenner's method. The writers have, therefore, republished Pylarinos' work and a translation into modern Greek, and they have given the available literature on the subject.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ.— 'Επίδρασις τῆς μερικῆς ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου (25ης Φεβρουαρίου 1952) ἐπὶ τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ Φωτίου Καραπιπέρη*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Βασιλείου Αἰγινήτου.

1. Εἰσαγωγή - Ἐκτέλεσις παρατηρήσεων.

Μολονότι αἱ μερικαὶ ἐκλείψεις τοῦ Ἡλίου δὲν ἀποτελοῦν τόσον ἐνδιαφέρον φαινόμενον διὰ τὴν Μετεωρολογίαν ὅσον αἱ ὀλικά, παρέχουν οὐχ ἥττον καὶ αὐταὶ τὴν εὐκαιρίαν διὰ μετεωρολογικὰς ἐρεῦνας ἀπὸ ἀπόψεως ἰδίᾳ ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας.

Οἱ χρόνοι τῶν κυριωτέρων φάσεων τῆς μερικῆς ἐκλείψεως τοῦ Ἡλίου τῆς 25ης Φεβρουαρίου 1952 ἐν Ἀθήναις εἶχον ὡς κάτωθι:

Πρώτη ἐπαφὴ $10^{\omega} 23^{\lambda}$, μεγίστη φάσις, καθ' ἣν ἐκαλύφθησαν τὰ 0.47 τῆς

* PH. P. KARAPIPERIS, Influence of the partial solar eclipse of February 25, 1952 on the Solar radiation at Athens, Greece.